

Seznam příloh

Příloha č. 1: Základní struktura rozhovoru s tématy a příklady otázek pro jednotlivé typy informantů (tabulka)	234
Příloha č. 2: Podobnosti u zástupců jednotlivých pojetí mediální gramotnosti doplněné o další informanty (tabulka)	236
Příloha č. 3: Další podobnosti informantů nehledě na pojetí mediální gramotnosti (tabulka a podrobnější popis)	239

Přílohy

Příloha č. 1: Základní struktura rozhovoru s tématy a příklady otázek pro jednotlivé typy informantů (tabulka)

Tabulka 1. Základní struktura rozhovoru s tématy a příklady otázek pro jednotlivé typy informantů.

Označení části rozhovoru	Témata	Příklady otázek		
		Účastníci	Organizátoři	Úředníci
Úvodní část	představení cíle výzkumu a průběhu rozhovoru; zajištění informovaného souhlasu, vysvětlení práv informanta			
Zahřívací část	o vzdělávací akci (účastníci, organizátoři) o jeho/její pozici ve státní instituci (úředníci)	Jak se vám akce líbila? Splnilo to vaše očekávání? Co jste očekával/a? Dozvěděl/a jste se něco užitečného?	Proč jste akci pořádali? Co bylo jejím cílem? Jste s průběhem spokojená/y? Překvapilo vás něco? Plánujete takové akce do budoucna?	Co konkrétně děláte v souvislosti s rozvojem mediální gramotnosti? Jaké máte s tím spojené pracovní povinnosti?
Hlavní část	o tématu vzdělávací akce (účastníci, organizátoři) o mediální gramotnosti (všichni) o jeho/jejím mediálním (sebe)vzdělávání (všichni)	Je podle vás důležité téma vzdělávací akce? Popř. je podle vás důležité, aby lidé rozuměli médiím a tomu, jak fungují? Je to důležité pro vás osobně? Máte pocit, že vy sám/sama médiím rozumíte? Už jste někdy slyšel/a o mediální gramotnosti? Jak byste popsal/a mediálně gramotného člověka (popř. člověka, který rozumí médiím a světu kolem nich)?	Je podle vás důležité téma vzdělávací akce? Je podle vás důležité, aby lidé rozuměli médiím a tomu, jak fungují? Je to důležité pro vás osobně? Máte pocit, že vy sám/sama médiím rozumíte? Už jste někdy slyšel/a o mediální gramotnosti? Jak byste popsal/a mediálně gramotného člověka (popř. člověka, který rozumí médiím a světu kolem nich)?	Je podle vás důležité, aby lidé rozuměli médiím a tomu, jak fungují? Je to důležité pro vás osobně? Máte pocit, že vy sám/sama médiím rozumíte? Jak byste popsal/a mediálně gramotného člověka (popř. člověka, který rozumí médiím a světu kolem nich)? Existují podle vás příležitosti k tomu, aby se lidé o médiích vzdělávali? Využíváte je vy sám/sama? Jak často? Je podle

		Existují podle vás příležitosti k tomu, aby se lidé o médiích vzdělávali? Využíváte je vy sám/sama? Jak často? Je podle vás nabídka takových akcí dostatečná?	Existují podle vás příležitosti k tomu, aby se lidé o médiích vzdělávali? Využíváte je vy sám/sama? Jak často? Je podle vás nabídka takových akcí dostatečná?	vás nabídka takových akcí dostatečná? Co by podle vás pomohlo ve zvyšování mediální gramotnosti obyvatel ČR? Co děláte vy sám/sama pro zvyšování mediální gramotnosti v ČR?
Kontextová část	o jejich vztahu k médiím a jejich používání; o postojích a znalostech týkajících se médií	Jaká média používáte? Jaká preferujete? Jsou podle vás některá lepší a horší – v čem? Používáte média s někým dalším? Pomáháte vám sám/sama někomu dalšímu média používat? Sledujete zpravodajství? Jaké zdroje informací používáte? Ověřujete je? Jak? Mohou být podle vás informace v médiích nějak zkreslené, nebo se spíše kloníte k názoru, že odrážejí realitu? Atd.	Jaká média používáte? Jaká preferujete? Jsou podle vás některá lepší a horší – v čem? Používáte média s někým dalším? Pomáháte vám sám/sama někomu dalšímu média používat? Sledujete zpravodajství? Jaké zdroje informací používáte? Ověřujete je? Jak? Mohou být podle vás informace v médiích nějak zkreslené, nebo se spíše kloníte k názoru, že odrážejí realitu? Atd.	Tyto otázky se více týkaly jejich pracovního zaměření, tedy například u pracovníků MVČR problematiky dezinformací, u pracovníků MKČR mediální legislativy atd.
Závěrečná část	sociodemografické údaje (věk, zaměstnání, vzdělání, velikost místa bydliště, počet dětí) poděkování			

Zdroj: výzkum autorky.

Příloha č. 2: Podobnosti u zástupců jednotlivých pojetí mediální gramotnosti doplněné o další informanty

Tabulka 2. Nalezené podobnosti u zástupců jednotlivých pojetí mediální gramotnosti doplněné o další informanty

Podobnost (dílní kódy)	Informant/ka	Pojetí mediální gramotnosti
Názor, že je vhodnější mít na mediálně vzdělávací akci rozmanité hosty s různými pohledy na dané téma Kódy: Důležitost rozmanité diskuse pro zachování demokracie	Petr	Kritický a znalostní rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
Zájem o téma mediálně vzdělávací akce Kódy: Zájem o téma akce jako motivace k účasti na akci	Petr	Kritický a znalostní rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Jiří	Informační a uživatelský rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
Mezigenerační mediální učení Kódy: Mezigenerační mediální učení Snaha o mezigenerační mediální vzdělávání	Josef	Kritický a informační rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
Zájem o veřejné dění Kódy: Zájem o politiku a veřejné dění Zájem o zahraniční politiku	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG

	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Jiří	Informační a uživatelský rozměr MG
	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Tomáš	Kritický, znalostní, informační, uživatelský rozměr MG
Zájem o sebevzdělávání	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
Kódy:	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
Současná zkušenost s dalším MV neform. vzděláváním	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
Dřívější zkušenost s informálním vzděláváním	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
Dřívější zkušenost s neformálním vzděláváním	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
Čtení knih za účelem sebevzdělávání	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
Důvody sebevzdělávání	Petr	Kritický a znalostní rozměr MG
Sebevzdělávání na internetu (kurzy, videa)	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
Sledování internetové televize za účelem sebevzdělávání	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Jiří	Informační a uživatelský rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
Nespokojenost s tvorbou českých médií a jejich kritika	František	Informační a znalostní rozměr MG
Kódy:	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
Nespokojenost se zpravodajstvím českých médií	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
Nespokojenost s tvorbou veřejnoprávního rozhlasu	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
Kritika hloupé televizní tvorby	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
Kritika zpravodajství České televize	Karel	Informační a občanský rozměr MG
Odmítání pozitivismu i negativismu ve zpravodajství	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
Odmítání negativy médií	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
Politická korektnost v médiích jako negativum	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
Bulvarizace zpravodajství veřejnoprávní televize	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
Odmítání povrchnosti zpravodajství českých médií	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
Pocit nedostatku nestrannosti ve zpravodajství českých médií	Filip	Kritický a informační rozměr MG

Důležitost mediální gramotnosti Kódy: Důležitost mediální gramotnosti	Stanislav	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Alena	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Tomáš	Kritický, znalostní, informační, uživatelský rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Josef	Kritický a informační rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG	

Zdroj: autorka disertační práce.

Příloha č. 3: Další podobnosti informantů nehledě na pojetí mediální gramotnosti

Tabulka 3. Přehled dalších podobností informantů nehledě na pojetí mediální gramotnosti

Názor, že velké množství informací je problém Kódy: Velké množství informací jako problém	Petr	Kritický a znalostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Tomáš	Kritický, znalostní, informační, uživatelský rozměr MG
	Martin	Informační, uživatelský, občanský rozměr MG
	Josef	Kritický a informační rozměr MG
	Martina	Informační rozměr MG
	Marcela	Informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
Názor, že mediální gramotnost souvisí se zachováním demokracie a ochranou státu Kódy: Důležitost MG pro rozvoj/zachování demokratické spol. Podpora demokracie jako důvod pořádání MV akce Mediální negramotnost jako nebezpečí pro společnost Dopady mediální negramotnosti na politické chování	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Stanislav	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Alena	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Martin	Informační, uživatelský, občanský rozměr MG
	Martina	Informační rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	Marcela	Informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Tomáš	Kritický, znalostní, informační, uživatelský rozměr MG
Důležitost mediální výchovy a mediálního vzdělávání Kódy: Důležitost mediální výchovy v rodině Důležitost MV vzdělávání starší a střední generace Důležitost MV v rámci základního vzdělávání	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Alena	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Stanislav	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Martina	Informační rozměr MG
	Marcela	Informační, obranný a osobnostní rozměr MG

	Helena	Znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
Negativní přístup k televizi Kódy: Negativní přístup k televizi Sledování televize jako ztráta času Kritika hloupé televizní tvorby Sledování jen vybraných typů pořadů v televizi	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
Negativní přístup k reklamě Kódy: Odmítání nevyžádané reklamy Kritika snahy reklamních tvůrců přiblížit se hloupým lidem Odmítání reklamy cílené na děti Kritika reklamního průmyslu a konzumní společnosti Odmítání neetické reklamy Odmítání skryté reklamy	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
Nedůvěra vůči médiím jako zdrojům informací Kódy: Nedůvěra v média jako zdroje informací Prohloubení nedůvěry v média v důsledku MV akce Jednostrannost jako důvod pro nedůvěru v médiu "Kritická" důvěra médiím jako zdroji informací	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Jiří	Informační a uživatelský rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
Dezinformace jako nebezpečný jev Kódy: Šíření dezinformací jako nebezpečí spojené s médii	Petr	Kritický a znalostní rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG

Důležitost vyvracení dezinformací nebezp. pro stát Dezinformace jako nebezpečí pro demokracii Dezinformace jako nabourávání spol. konsenzu	Alena	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Helena	Znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Marcela	Informační, obranný a osobnostní rozměr MG
Zvyšování MG jako způsob boje s dezinformacemi Kódy: Zvyšování MG jako způsob boje s dezinformacemi	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Alena	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Marcela	Informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
Rozdíly ve vnímání a používání médií různými generacemi Kódy: Rozdíly ve vnímání a používání médií různými generacemi Zkušenost s komunist. médií jako generační rozdíl Humor jako průvodní jev rozdílného používání médií generacemi Napětí jako průvodní jev rozdílného používání médií generacemi	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Alena	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Marcela	Informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
Karel	Informační a občanský rozměr MG	
Povědomí o fungování médií a novinářské profesi Kódy: Povědomí o fungování médií Povědomí o vlivu zpravodajství na psychiku diváků	Petr	Kritický a znalostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Jiří	Informační a uživatelský rozměr MG

Povědomí o ekon. pozadí fungování médií Povědomí o fungování youtuberingu Povědomí o personalizaci výsledků vyhledávání na Googlu Povědomí o vlivu dezinformací na názor veřejnosti Znalosti z historie médií Povědomí o zkrácené vyváženosti názorů v médiích Povědomí o vytrhávání informací z kontextu v médiích Povědomí o nadhodnocování psu jevu na zákl. prezentace v médiích Znalost sebeklamů při sledování zpráv Negativní důsledky používání sociálních médií	Tomáš	Kritický, znalostní, informační, uživatelský rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
Znalosti získané vlastními zkušenostmi s médií Kódy: Náhled nad zpravodajstvím díky vlastní zkušenosti z terénu Znalosti a zkušenosti získané profesí novináře Zkušenost se zkrácenými informacemi v médiích	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Jiří	Informační a uživatelský rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
Povědomí o rizicích spojených s používáním médií Kódy: Povědomí o riziku návykovosti médií Riziko napálení se reklamou v důsledku mediální negramotnosti Riziko mediální manipulace v TV vysílající do zahraničí Riziko mediální manipulace nezpravod. a nepubl. TV pořadech Riziko mediální manipulace z důvodu koncentrace médií Riziko politické manipulace prostřednictvím médií Povědomí o riziku sociálních a informačních bublin	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Tomáš	Kritický, znalostní, informační, uživatelský rozměr MG
	Petra	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Helena	Znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	Lenka a Denisa	Kritický a znalostní rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG

Riziko zevlování na internetu Riziko škodlivého působení technologií na organismus člověka Riziko návykovosti negativních informací z médií Riziko šíření nenávisti u médií Riziko iluze ve virtuální realitě Riziko mediální manipulace Nebezpečí zneužitelnosti médií Ruská propaganda jako nebezpečí spojené s médii Moc médií jako nebezpečí Šíření propag. myšlenek jako nebezpečí spojené s médii	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG
	Stanislav	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Marie	Informační a znalostní rozměr MG
	Jiří	Informační a uživatelský rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
	Marcela	Informační, obranný a osobnostní rozměr MG
Povědomí o pozitivních používání médií Kódy: Oceňování zprostředkovatelské a informační role médií Výhody informační bubliny na Facebooku "Spojení" s blízkými díky společnému hraní PC hry Televize jako tmelič rodiny Oceňování informační role reklamy Oceňování investigativní žurnalistiky	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	František	Informační a znalostní rozměr MG
	Kateřina	Kritický, znalostní a informační rozměr MG
	Anna	Kritický, znalostní, uživatelský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Filip	Kritický a informační rozměr MG
	Nikola	Kritický, znalostní, informační rozměr MG
	Milada	Informační a znalostní rozměr MG
Čerpání informací z více různých zdrojů Kódy: Čerpání informací z více různých zdrojů	Jan	Kritický a informační rozměr MG
	Eduard	Kritický a znalostní rozměr MG
	Hana	Znalostní, informační, obranný a osobnostní rozměr MG
	Tomáš	Kritický, znalostní, informační, uživatelský rozměr MG
	Dana	Kritický, znalostní a tvůrčí rozměr MG
	Marek	Kritický, znalostní, občanský, obranný a osobnostní rozměr MG
	Karel	Informační a občanský rozměr MG

Zdroj: autorka disertační práce.

Podrobnější popis dalších podobností informantů nehledě na pojetí mediální gramotnosti

Podle nalezených podobností jsou informanti spíše lidé, kteří se v oblasti médií do určité míry orientují (míra se u jednotlivých informantů bude pravděpodobně lišit, ale na to nebyl výzkum autorky zaměřený). Řada z nich hovořila o fungování médií, novinářské profesi nebo rizicích spojených s používáním médií poměrně zasvěceně, ať už proto, že se o tuto oblast zajímají a vzdělávají se v ní, nebo proto, že měli nějakou vlastní zkušenost s novinářskou profesí. Organizátor mediálně vzdělávací konference Petr patřil k těm informantům, kteří se v této oblasti vzdělávali jak na vysoké škole, tak v rámci dalšího (sebe)vzdělávání po opuštění vysoké školy: „Jako když víte, jak to zpravodajství funguje, tak stejně jako víte, že to třeba vám jako servírujou ty reportáže, že to vlastně jako nevíte, jak to bylo. Vemte si třeba jenom nějakou událost, kde jste byla sama a bylo to nějak mediálně pokrytý. A teď si srovnajte to, jak to vypadalo, když jste tam byla a jak to vypadalo z té televize. Když vidíte projevy třeba těch politiků, nevidíte celý dvacetiminutovej projev, kterej má, ale vidíte tu jednu větu zrovna, kterou z toho jako vystříhli a použili v té reportáži.“ (Petr, ř. 175) Účastník mediálně vzdělávacího kurzu pro seniory Jiří, který dříve pracoval ve firemním časopisu velké stavební firmy, zase popsal své zkušenosti ze spolupráce s novináři z pohledu PR firmy, kterou zastupoval: „Takže já jsem třeba ty tiskovky přímo neorganizoval, ale byl jsem u toho a byl jsem součástí, že jo, firmy, že jo, tak jsem tam zastupoval firmu, takže jsem pro ně třeba připravoval materiály, když psali, já nevím, o rekonstrukci nějakýho paláce, Lichtenštejnskýho paláce na Malý Straně, tak jsem ty data napsal za ně článek a rozdali jsme to, abysme neriskovali, že napíšou nějakou, nějakou blbost o něčem, o čem jsou líný třeba shánět informace, že jo. Tak ty informace dostali, jak se to dělá běžně, že jo.“ (Jiří, ř. 236)

Další informanti pak během rozhovoru vysvětlovali, jak média fungují, co všechno ovlivňuje jejich tvorbu, čím vším média ovlivňují své publikum, jaká rizika a příležitosti vidí v používání různých typů médií atd. Z toho autorka disertační práce usoudila, že řada z nich o mediální oblasti ví poměrně dost informací. Mezi úředníky a organizátory je jistá poučenost o tématu logická, protože je to součást jejich profese, vyskytovala se ale i mezi účastníky. U nich si to autorka vysvětluje zejména zájmem o téma médií a o další mediální (sebe)vzdělávání. Jak ale popsala například účastnice mediálně vzdělávací konference Hana, je zřejmé, že důvodů, proč se účastnit bylo vždy

více: „Nicméně to téma mě zaujalo, termín se mi hodil a chtěla jsem si obnovit právě ten seminář, který jsem absolvovala přibližně před těmi třemi lety, který se týkal mediálního vzdělávání. Jinak vlastně do té doby jsem žádné informace nebo kusé tady z té oblasti neměla. Takže jsem si chtěla připomenout, chtěla jsem zjistit, jak prostě... V jakém duchu se třeba vedou současné debaty tady k tomu tématu a podobně. A vyslechnout si osobnosti, které mě zaujaly, které byly uvedené.“ (Hana, ř. 7) Vidět novinářskou osobnost naživo nebo slyšet její názory bylo druhým nejčastějším lákadlem pro účastníky mediálně vzdělávacích akcí.

Velká část informantů projevovala vůči médiím relativně velkou nedůvěřivost, skepsi a kritiku. Řada z nich mluvila o špatných zkušenostech s médii z minulosti, ať už co se týče nepřesností, jednostrannosti, nebo přímo manipulace. V rámci kritiky médií často jmenovali konkrétní prohřešky médií. Příkladem může být Eduard, který si vzpomněl na zavádějící článek ze svého oblíbeného zpravodajského média: „No, ale musím teda říct, že jako i to moje jako milovaný Echo... Prostě jsem tam teďka viděl před tejdnem někde jako velmi zavádějící článek, kterej byl přesně jako, aby... Jsem o tom přesvědčenější, že to bylo, aby nachytl jako čtenáře, který ani tak ta politika nezajímá. Bylo to tendenčně jako napsaný. A napsal jsem jim, že na tohle ať si fakt dají pozor, nebo že prostě... Že spoustu lidí to zklamalo jako, to, co napsali. Já nevím přesně, jak to bylo, ale bylo tam něco, že nějaký člověk v Rakousku, nějaký pastevec, nevíš, o co jde? Že měl asi 80 ovcí a že je... Že najmul nějakýho tureckýho imigranta, aby mu je pohlídal, ty ovce, a ten turecký imigrant je tam ty ovce nějak... Že byl nějaký svátek muslimské, tak mu tam podřízl nějaký ovce rituálně, jo? A bylo to napsaný jako, že... Bylo tam... Ten titulek byl – Rakušan nechal Turka hlídat... Tureckýho imigranta hlídat ovce, když se vrátil, zjistil, že 15 mu jich rituálně podřezal, jo? A ono se to asi stalo nebo stalo se to určitě, ale napsat takhle tendenční titulek bez toho, aby řekli, že on si od něj ty ovce nějakým způsobem, že se domluvil, že si je koupí. A ten člověk, kterému patřily, tak on se vrátil nějak o 14 dní později nebo co, než měl, takže ten svátek nastal jakoby už v té době, když ještě on nepřišel, a on mu je teda ještě nezaplátil, ty ovce, ale... Jo? Rozumíš? Ale když si to člověk nerozklikne a jenom to jako takhle rychle přeje, jak jsou dneska lidi zvyklý furt na tom mobilu takhle debilně jenom jako takhle furt to hrnout dolů a číst jenom ty velký písma, tak je to prostě... No, děje se to prostě i v médiích, který mám rád, no...“ (Eduard, ř. 170) Lektorku mediálně vzdělávacího semináře pro seniory Danu přivedla její zkušenost s novinářskou prací ke skepsi a kritice vůči médiím: „Ale musím se teda přiznat, že ze začátku jsem strašně média žrala a hrozně jsem pak v nich pracovala.

Že jo, jsem pracovala v příloze Mladý fronty Dnes, v příloze Praha, v Deníku, Metro a v tom iDnesu. (...) A když jsem tam nastupovala, tak jsem byla plná ideálů a řečí tady o hlídacím psu demokracie, ty mě hrozně nadchly a byla jsem z toho úplně... A byla jsem hrozně taková jako natěšená. A postupně za deset let mě to otrávil do té míry, že skoro nic nečtu, nesleduju a... (...) Spíš se věnuju té kritice než čemukoliv jinému, protože prostě když vidím, v jakým prostředí to vzniká a v jakých podmínkách musí ty novináři pracovat, tak je mi z toho spíš blivno.“ (Dana, ř. 62)

Informanti mluvili o nutnosti umět vyhodnotit informace z médií, ověřovat si je a také čerpat z více zdrojů. Ačkoliv někteří z informantů nedůvěřují médiím jako zdroji informací, přesto z nich čerpají informace, aby měli přehled. Porovnávají ale informace z nich s informacemi z dalších zdrojů. Tak to dělá například účastnice mediálně vzdělávací přednášky Milada: „A postrádám tu druhou stranu, to se samozřejmě snažím hledat v nezávislých zdrojích jako na internetu nebo v nějakých jakoby alternativních časopisech a tak dále. Ale snažím se hledat i ten druhý pohled, abych si mohla udělat ten svůj vlastní názor, protože opravdu té první zprávě jakoby z těch médií... Jsem vůči tomu rezervovaná a úplně to pro mě neznamena tu pravdu, kterou bych měla převzít jako na sto procent.“ (Milada, ř. 10) Jiní informanti zase hovořili o nutnosti kriticky nahlížet na přijímané informace z médií a uvažovat o nich v souvislostech. Jak upřesnil organizátor mediálně vzdělávací diskuse Jan: „A myslím si, že se jim dá věřit, když máte určitéj kritickej pohled a nevěříte nikdy jako... Jako myslím, že velmi těžce se dá věřit úplně něčemu stoprocentně nebo to... Jako prostě musí tam bejt nějaký jako kritický myšlení.“ (ř. 93)

K ověřování jim slouží hlavně internet, často sledují zpravodajství internetových médií, někteří přímo prohlížením zpravodajských portálů, jiní přes Seznam.cz, Twitter nebo Facebook, které používají jako zpravodajské rozcestníky. A ve vzorku se objevili i příznivci zpravodajských aplikací v chytrém telefonu nebo tabletu. Mezi nimi i důchodce a účastník mediálně vzdělávacího kurzu pro seniory Jiří: „Tam vlastně jsou aplikace, kde můžete, že jo, třeba poslouchat BBC, můžete poslouchat, já nevím, jakýkoliv zprávy jako od Ameriky až po Japonsko. A dokonce v tabletu mám japonskou televizi.“ (Jiří, ř. 266) Proto možná nepřekvapí, že to jsou z větší části odpůrci klasické televize jako média. Nevadí jim však jen neflexibilita televizního zpravodajství, které běží v hlavním souhrnu v určitém konkrétní hodině, ale hovořili často i o pasivitě a ztraceném čase, který pro ně televize znamená. Jak popisuje účastnice mediálně vzdělávací přednášky Milada: „...Mě opravdu třeba až iritují zprávy, kdy z jedné zprávy, která je

pro mě teda opravdu banální a byla by odbyta jednou větou nebo třemi větami, se z toho udělá reportáž na 10 minut. Tak to mi prostě přijde jako ztráta času a nehodlám se tím zabývat, protože si radši hledám ty informace na internetu, kde si já vyberu to, co mě opravdu zajímá a kam chci jít do detailu, jo? Že prostě ta televize prostě mi něco dává a já nemám možnost to nějak ovlivnit, ani zkrátit, jo? Je to pro mě ztracený čas.“ (Milada, ř. 24) Když už dávají přednost televiznímu zpravodajství, tak volí ČT24, která vysílá zpravodajství kdykoliv během dne, jako třeba Eduard: „No, pustím si ČT24, tu si pustím vždycky, když jsem doma a mám třeba půl hodiny na to, abych se najedl, převlíknul a odešel někam třeba do divadla nebo kamkoliv, tak to vždycky jím u zpráv.“ (Eduard, ř. 106) Naopak je zajímavé, že další tradiční média v kombinaci s internetem informanti zmiňovali poměrně často. Velká část informantů má v oblibě některé tištěné médium, nejčastěji deník nebo časopis, které pravidelně čte. A řada z nich poslouchá jako zdroj informací i některou rozhlasovou stanici. Například účastnice mediálně vzdělávacího kurzu Kateřina kombinuje rozhlasovou stanici s Facebookem jako rozcestníkem: „Český rozhlas Plus. Takže to poslouchám vždycky ráno a pak nějak jako zhodnotíš, co by kdyžtak stálo za to se v tom nějak ještě pohrabat potom přes den a večer. Takže poslouchám hodně rádio a pak teda... Potom hodně teda, co jsem si... Z Facebooku mám víceméně udělaný takovej zpravodajský portál, protože jsem olajkovala ty různé zahraniční média.“ (Kateřina, ř. 128)

Kromě orientace v mediální oblasti to byli většinou vzdělaní lidé se zájmem o věci veřejné, politické, ekonomické, kulturní a další souvislosti. Nebylo výjimkou, že hovořili o různých dřívějších zkušenostech z mediálně vzdělávacích akcí, a to jak organizátoři, tak účastníci, nebo o svých plánech do budoucna se něčeho podobného zúčastnit, či nějakou podobnou akci uspořádat. Například lektor a organizátor mediálně vzdělávacího kurzu pro seniory Tomáš vyprávěl o své zkušenosti se vzděláváním dospělých v minulosti jako o motivaci, proč nyní mediálně vzdělává seniory: „A protože mám zkušenost z jiných přednášek nejrůznějších a i pro lidi, prostě pro dospělé a vedl jsem třeba v Pardubicích kurz o filmu dvouletý, na kterej vzpomínám strašně rád, na tu určitou vděčnost ve smyslu dychtivosti a touhy se něco dozvědět těch lidí, která je často větší než u těch mladejch, tak jsem si říkal – to by asi bylo fajn, takový zpestření, kde bych teda měl jako jinej ještě segment jako lidí. (...) Já si vzpomínám, jak jsem byl v těch Pardubicích jako spokojenej až šťastnej, jak jsem tam rád jezdil a...“ (Tomáš, ř. 4) Filip, který inicioval vznik mediálně vzdělávací série diskusí, kterou sám moderuje, popsal plány na celý rok dopředu: „No, minimálně jakoby na dva semestry, na ten akademický

rok, tak je v plánu, že bude minimálně jedna akce každý měsíc. (...) Ale teď máme ambici takovou, že každý měsíc by měla být jedna a chtěl bych to střídat tak jakoby půl na půl, řekněme, 50 procent by měla být ta nadčasová témata ve smyslu novinář v dnešní jako společnosti. To, jestli uděláte teďka nebo v lednu, pokud nepřijde nějaký velký konflikt nebo něco, tak je to v podstatě to samé. Ale v prosinci chceme udělat akci, která se bude jmenovat Jeden měsíc po prezidentských volbách ve Spojených státech, co můžeme očekávat? A to je akce, která jakoby... Kterou nemůžete udělat jindy, než prostě 5. prosince nebo okolo 5. prosince, protože to bude prostě aktuální a bude v ten daný moment. Takže takto. Minimálně rok dopředu každý měsíc akce.“ (Filip, ř. 40)

Informanti hovořili i o vlastní zkušenosti s mezigeneračním mediálním učením. Řada z nich se aktivně snaží své rodinné příslušníky v médiích dále vzdělávat, pomáhat jim se v médiích orientovat nebo je používat. Účastnice mediálně vzdělávací konference Anna popsala, jak pomáhá používat média svým rodičům: „Moje mamka má problém s tím vůbec jakoby se... Se nějak jakoby s tím celkově vypořádat, s počítačema, takže prostě, já nevím, nějaký postup, co a jak, jak se zorientovat. Ale to je asi spíš jakoby, jak to používat, jak jakoby rozlišovat mezi těma zprávama, to asi spíš ne, spíš takový to, jak to využívat.“ (Anna, ř. 204) Účastník mediálně vzdělávací diskuse Eduard vzpomínal, že jako středoškolák byl spíše tím, kdo se ptal nebo získával informace od rodičů, zatímco nyní je tím, kdo iniciuje rozhovory na mediální témata, ale bez odezvy: „Já si pamatuju, když jsem chodil na střední školu, tak mi to... Tak mi to právě takhle i kolikrát vysvětlovali. A teďka, když se zeptám svého tatky, tak jak jsi to říkala ty, že přesně, že jako – pozor jako, všechno, co si tam přečteš, není pravda, vždycky měj na mysli, že jako nějaký lidi mají... Nebo všichni lidi mají nějaký zájem a že je to... Že to... I když je to prostě seriózní médium, tak to nemusí bejt vždycky jako úplně zkrátka objektivní. A teďka, když se o tom bavím třeba se svým tátou, tak už ho to nezajímá prostě, už ho zajímá spíš jako umění a tak dále.“ (Eduard, ř. 150) Někteří informanti naopak přiznali, že jsou sami těmi, kdo pomoc druhých v oblasti médií využívá (obvykle střední a starší generace).

Nepřekvapí tedy ani to, že velká část z nich je názoru, že mediální gramotnost je v současné době velmi důležitou oblastí a že mediální výchova/vzdělávání jsou nezbytné jak pro děti a dospívající, kteří si hodnoty, postoje a názory na svět teprve utváří, tak pro dospělé, kteří už nějaké zkušenosti s médií mají, ale nikdy v nich nebyli systematicky vzděláváni. Podle Milady, účastnice mediálně vzdělávací přednášky, by každý měl mít alespoň základní přehled v této oblasti: „No určitě, protože se každý s tím setkává nějakou

formou. Stejně jako může být podveden ve finančních transakcích, a to už se na školách učí, stejně tak může být podveden médií, informacemi, a to by asi taky měli umět jakoby, protože toto, jak se můžou... Být jako... Pohybovat ve světě jako takovém, s čím se setkají a aby to dokázali tu danou oblast nějak zpracovat, tak aspoň tu základní informaci nějakou by měli mít i na základních školách. Aby ten člověk nebyl ztracen a nebyl napálen a nebyl poškozen.“ (Milada, ř. 226) Další ale hovořili o tom, že mediálně vzdělávat dospělé je možná důležitější než děti a dospívající, protože ti už nyní mají volební právo a jejich případná mediální ngramotnost může mít vliv na jejich politické chování už v příštích volbách. Popsala to například úřednice MVČR Martina: „...Právě ta mediální gramotnost těch starších lidí může být špatná a zároveň jsou to potom ti lidé, kteří mají možnost jako ovlivňovat ty volební výsledky a jsou vlastně v tomhleto smyslu jako možná nejzranitelnější, že jako pokud se provede nějaký nátlak, nějaká kampaň, tak oni tomu můžou snáze podlehnout a pak se to právě může projevit v těch volbách.“ (Martina, ř. 62)

Důležitost mediální gramotnosti a mediálního vzdělávání podtrhují kromě obavy o bezpečnost a zájem o ochranu státu či demokratického uspořádání naší společnosti také argumentem, že je v současnosti dostupné velké množství informací, které na nás chrlí velké množství různých typů médií, a že je zkrátka důležité umět s těmito informacemi pracovat (vybírat si mezi nimi, vyhodnocovat je atd.). Podle úředníka ČŠI Josefa jsme se ocitli v mediální době, v níž se musíme naučit žít: „...Prostě ten svět je... Teď je mediální dobou prostě podle mě. Takže myslím si, že tohle to může nahrávat opravdu rozvoji tedy této tematiky, protože jako jak si dneska člověk opatřuje většinou informace? Já myslím, že mnohem víc než v minulosti je to z nějakých veřejných zdrojů, což jsou samozřejmě i média, já myslím, že nemusíme se bavit jenom o rádiu, televizi a novinách, ale že to můžeme pojmout širěji. No a to je jedna věc. Druhá věc je četnost těch aktérů na tom mediálním poli, která je prostě v násobcích toho, co bylo.“ (Josef, ř. 114) Podobně to vidí i organizátor mediálně vzdělávací konference Petr: „My nemáme problém v tom, že by těch informací bylo málo. My máme problém v tom, že těch informací je naopak jako hodně a teď se potřebujeme jako dobrat k tomu, který ty informace jsou ty dobré. Protože na internetu už najdete téměř všechno a každé tam může dávat nebo vytvářet ten obsah. A je spíš jako... Asi spíš dneska je to o tom, jak to odfiltrovat nějak, aby člověk odfiltroval to, co je blbost a to, co naopak může jako použít.“ (Petr, ř. 22)

V souvislosti s množstvím informací v oběhu i v souvislosti s ohrožením demokracie a bezpečnosti státu byl také často zmiňovaný problém dezinformací, které vidí někteří informanti jako velmi nebezpečný jev. Kromě úředníků se o něm zmiňovali

i zástupci účastníků a organizátorů, například účastnice mediálně vzdělávacího kurzu Kateřina: „Tak já si nejvíc jako uvědomuju to nebezpečí těch lživých zpráv prostě, jak se spekuluje, že některý jako fake zprávy, co byly o těch americkéjch volbách, že jako klidně mohly... Nebo si myslím, že stoprocentně ovlivnily ten názor veřejnosti a ten výsledek těch voleb.“ (Kateřina, ř. 192) Mediální gramotnost je pro některé z těchto informantů řešením problému s dezinformacemi – mediálně gramotní lidé je budou umět rozpoznat a nepřikládat jim tak velkou váhu, jakou by jim třeba přisoudil mediálně negramotný člověk. Podle Filipa, organizátora mediálně vzdělávací série diskusí, by pak mediálně gramotní lidé nemuseli dezinformace ani dál šířit a tím by se snížilo i ohrožení demokracie: „Když to vztáhnu na tu migrační krizi, což budí jako strašně emoce ve společnosti, tak někde na nějakém s prominutím jako Aeronetu se objeví nějaká zpráva a jelikož člověk je prostě mediálně negramotný, tak to pak zasdílí a třeba lidi, kteří jsou mladší než on, tak mu věří, protože mají z něj takový jakoby respekt nebo, řekněme, je to pro ně nějaká autorita a začnou to sdílet taky. A takhle se to valí prostě jakoby. Nabaluje se to na sebe jako na tom Facebooku jako sněhová koule. A ty lidi tomu začnou věřit. A přitom je to totální jako lež, je to nějaký výmysl někoho z nějakého serveru prostě pochybného jenom proto, aby měl třeba kliky nebo proto, že se snaží šířit nějakou, řekněme, propagandu. A takže z tohohle důvodu si myslím, že to je strašně důležité, že pak ty lidi jsou schopni rozeznat, co je fakt a co není fakt. A nebudou se prostě šířit ve společnosti ty negativní emoce, které pak můžou přerůst v něco horšího, a já se nebojím úplně říct, že prostě to jako... Obávám se upřímně, že to může jako přerůst v něco, v co to jako přerůstalo ve 30. letech v Německu. Takže to je taky jako důvod, proč to dělám. Já si myslím, že tímhle jako ty emoce můžeme tlumit. Aspoň malinko.“ (Filip, ř. 14–15)